

Fórián Szilveszter (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

Mikroműanyagok mennyisége a Tisza és mellékfolyói üledékében a Rahó és Mindszent közötti szakaszon

A természetbe kikerülő mikroműanyagok akár évszázadokig fennmaradó szennyezőforrások lehetnek, így mennyiségük és előfordulásuk megismerését egyre több kutatás vizsgálja. Kutatásom fő célja a Tisza és főbb mellékfolyóinak frissen lerakott üledékében a mikroműanyag-szennyezettség mértékének vizsgálata, illetve a főbb szennyezési gócpontok feltárása.

A vizsgálatot a Tiszán Rahó és Mindszent közötti szakaszán végeztük, illetve a főbb mellékfolyók (pl. Nagyág, Bodrog, Körös) torkolati szakaszain is történt mintavétel.

A mintavételt követően a kiszárított mintákból választófolyadék és hidrogén-peroxid segítségével különítettük el a mikroműanyagot az üledéktől, majd a minták mikroműanyag mennyiségét mikroszkóp segítségével számoltam. Ezt követően a minták szemcseösszetételét is megvizsgáltam.

Megállapítottam, hogy a Tisza kárpátaljai szakaszán átlagosan 3600 db/kg mikroműanyag van az üledékben, míg a magyar szakaszon 2750 db/kg. Megállapítottam, hogy a mellékfolyók mikroműanyag tartalma (átl. 3700 db/kg) magasabb, mint a Tiszáé (átl. 3100 db/kg), tehát jelentős behatást gyakorolnak a Tiszára. Viszont a mellékfolyók mikroműanyag-szennyezettségének hatása a Tiszára nem mutat egységes képet. A mintákban a színes és színtelen szálak voltak a leggyakoribb műanyagtípus. Ez arra utal, hogy a fő mikroműanyag szennyezőforrás a folyókba juttatott szennyvíz. Ezen kívül vizsgáltam a szemcseméret és mikroműanyag mennyisége közötti kapcsolatot, amely alapján megállapítottam, hogy az igen finom homokos üledékekben alacsony a mikroműanyag mennyisége (500-2900 db/kg).

Kovács Attila (Szegedi Tudományegyetem)

A turizmus éghajlati kitétségének vizsgálata hazánk területére megfigyelési adatbázis felhasználásával

Az időjárási és a klímaelemek komplex módon befolyásolják a turizmus ágazatát, behatárolják a turisztikai tevékenységek körét, alakítják a turisztikai kínálatot. Egy adott földrajzi terület éghajlati elemeinek (feltételeinek) alakulását s ezek megváltozását a turizmus éghajlati viszonyoknak való ún. kitétsége (exposure) írja le. A turizmusra gyakorolt klimatikus hatás többféle indikátorral számszerűsíthető, melyek figyelembe vesznek valamennyi releváns klimatikus állapotjelzőt. Kutatásom során a turizmus éghajlati kitétségét vizsgálom Magyarország területére járási léptékben, a jelenlegi és a jövőben várható klimatikus viszonyok feltérképezése alapján. Az eredményeket havi bontásban interpretálok, március és november között. A kitétség számszerűsítése a módosított Turisztikai Klíma Index (mTCI) segítségével történik. Előadásomban

a jelenlegi turisztikai klimatikus viszonyokat mutatom be, ami az 1971–2000-es éghajlati időszak vizsgálatát foglalja magában. A jelen klíma elemzésére a CarpatClim megfigyelési adatbázist használtam fel, mely meteorológiai állomási mérések 0,1°-os rácshálózatra interpolált adatain alapul. Eredményeim alapján a jelenlegi viszonyok évi alakulása „bimodális”. A legkedvezőtlenebb hónap a november, ezt követi a március. A tavasz folyamán jelentős javulás, júniustól szeptemberig ugyanakkor egy visszaesés figyelhető meg a klimatikus viszonyok alakulásában. Ezt követően ismét javulás, majd pedig erős visszaesés történik az ősz végére.

Izing Máté Antal (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

A Balatoni kerékpárturizmus egy felmérés tükrében

A 2018 Industry Snapshot felmérése alapján Skandinávia, Dél-Afrika és Délkelet-Ázsia mellett Kelet-Európa az egyik legnépszerűbb célpont a világon, melyben hazánk szerepe is jelentős. A turizmus fejlődése mellett az Eurobarometer felmérése (2018) arra is rámutat, hogy Európában Hollandia és Dánia után hazánkban a legnagyobb a kerékpárt rendszeresen használók aránya. A Balaton Magyarország egyik legnépszerűbb turisztikai célpontja, úgy a belföldi, mint a külföldi idegenforgalom tekintetében. A kerékpáros idegenforgalom szerepét növeli, hogy az ATTA adatai szerint az aktív turizmus átlagosan 2,6 helyi munkahelyet teremt 100 000 USD-ra vetítve, szemben más turisztikai ágazatok produkálta 1,5 munkahellyel. A vendégéjszakák száma a nyári hónapokban (június, július, augusztus) a teljes év közel 60%-át (2019, KSH) teszi ki. A kerékpárturizmus az idegenforgalom olyan ága lehet, mely a nyári szezonálisitást megtörve más időszakokban (tavasz, ősz) is forgalmat jelenthet.

A kutatás eredményeként választ kaphatunk arra, hogy a turizmus mely szegmenseivel milyen szinten elégedettek a vendégek. A kutatás célja, hogy egy komplex turizmusföldrajzi felmérés eredményeként a kereslet és a kínálat oldalát is megvizsgálva választ kapjunk arra, hogy mely tényezők fejlesztése szükséges a balatoni kerékpáros turizmus sikeres fejlődéséhez. Ennek érdekében céлом, hogy a rendelkezésre álló szakirodalom feldolgozásán túl ismertessem azon kormányzati vagy egyéb felméréseket, kutatásokat, melyek a témában relevánsak. Mindezzel összhangban saját kutatásom részeként a turisztikai ügynökségek, szervezetek vezetőivel interjúkat készítettem.

Az így rendelkezésre álló adatok tükrében – a Balatoni Fejlesztési Tanáccsal együttműködve – személyes, anonim, papíralapú kérdőíves felmérést készítettem a Balaton melletti településeken idegenforgalmi célból kerékpárral közlekedők körében. A 477 adatközlő magyar, angol, német, orosz és spanyol nyelven tölthette ki a kérdőíveket 2020 április-október között. Céлом, hogy e széleskörű idegenforgalmi felmérésnek köszönhetően az eddigi kutatásokat átfogó, ugyanakkor új adatokat is közlő felméréssel segíthessem balatoni kerékpárturizmus fejlődését. Céлом, hogy a kutatás eredményeit a legszélesebb